

VOERSYSTEEM GAAT MEE MET DE TIJD

Of het nu om een bepaald type voerbak gaat of om een hele stalinrichting inclusief elektronica, het succes ervan hangt af van de varkenshouder. Dat zegt Anita Hoofs, onderzoekster van het varkensproefbedrijf in Sterksel. Wat zijn dan die succesfactoren?

Groba: 'We leveren de ideale voederbak'

Is er een ideale voederbak voor vleesvarkens? Volgens Wilber van Poppelen van het Wijchense bedrijf Groba is die er inderdaad. Wat maakt het verschil?

Groba maakt al sinds begin jaren tachtig voederbakken voor de varkenssector. De in het oog springende gele bakken staan in menige stal. Niet alleen in Nederland is Groba dominant aanwezig in de stallen, maar ook in België, Duitsland en ver daarbuiten, vertelt Van Poppelen. Ze verkopen hoofdzakelijk voedersystemen voor de varkenshouderij.

Wat zijn de belangrijkste kenmerken van een goede voerbak?

1. Een goede bereikbaarheid van het voer.
2. Voer moet makkelijk zijn uit te doseren.
3. Geen vermorsing vanuit de bak door een diepe trog die makkelijk is schoon te maken. Het varken moet snel het voer kunnen opnemen uit de trog.
4. De water-voerverhouding is van groot belang: te nat betekent veel voervermorsing en dat is een grote kostenpost.
5. De bak mag ook weer niet te diep zijn, want dan kan een big niet alle voer opnemen.

Groba heeft deze kenmerken verwerkt in zijn Grofit-voerbakken, weet Van Poppelen. De eerste Grofit-bak is in 2002 op de markt gebracht en sindsdien steeds verder verfijnd. "Het is de kunst om alle kenmerken te verwerken tot een goede voerbak."

Wat maakt de Groba-bak zo uniek? Volgens Van Poppelen de lange levensduur, bedrijfszekerheid en makkelijke instelling. En daarnaast ook nog de materiaalkeuze (rvs en kunststof) en de sterkte van de bakken.

Ten slotte geeft Van Poppelen graag nog enkele tips aan varkenshouders:

1. Zorg per afdeling voor een reduceerventiel voor water. Te veel water leidt tot knoeien en vermorsen.
2. Zorg dat er geen voerresten zijn: dat geeft vermorsing en trekt vliegen aan.
3. Zet de eerste dag van een ronde de klepel iets royaal zodat het voeraanbod hoog is.
4. Na een dag gewinning kun je de bak iets minder royaal afstellen.
5. Voorkom te allen tijde vermorsing: een vleesvarken eet 250 kilogram voer in zijn leven, en 1 procent vermorsing betekent met drie rondes per jaar al gauw 2 euro verspilling per mestplaats.

Wilber van Poppelen van Groba

'Onze voederbak zie je overal.'

Foto: Frank de Vries

Nedap Agri zet zeug centraal

Technologiebedrijf Nedap in het Gelderse Groenlo maakt intelligente technologische oplossingen. Het bedrijf is actief in de agrarische sector (Nedap Agri) met zijn groepshuisvesting bij zeugen met elektronisch werkende varkensvoerstations. Wat maakt de technologie van Nedap zo bijzonder? En is iedere varkenshouder geschikt voor dit systeem?

Nedap is sinds de zeventiger jaren sterk in het maken van dierherkenningsmethoden. Met de groei van de rundvee- en varkensbedrijven werd het herkennen van individuele dieren een uitdaging. Arno van Brandenburg van Nedap is al meer dan 25 jaar betrokken bij de agrarische ontwikkelingen binnen Nedap. "We zetten het varken centraal, hoewel we veel oog hebben voor de gebruiker."

Meer biggen in de groep

Al in 1983 begon Nedap met groepshuisvesting voor zeugen. Volgens Van Brandenburg was dat toen not done in de sector. Maar Nedap zette toch door. Begin negentiger jaren kwam de groepshuisvesting bij zeugen schoorvoetend op gang. Nedap keek naar de technische resultaten en wat bleek? De bedrijven met groepshuisvesting hadden twee biggen meer gespeend per zeug per jaar in vergelijking met bedrijven met de traditionele, individueel gehuisveste zeugen. Er werd geconcludeerd dat het vooral de rust in de stal was die ervoor zorgt dat meer biggen worden grootgebracht. Nedap ging verder met zijn ontwikkelingen en introduceert in 2002 zijn zogenaamde rondloopsysteem met centrale separatie van dieren. Nu staan er wereldwijd ruim 1 miljoen zeugen in dit Nedap-huisvestingssysteem, weet Van Brandenburg. Het voordeel van grote en dynamische groepen zeugen is vooral het verdwijnen van de rangorde. Dat zorgt voor rust, weet Van Brandenburg.

In 2009 werd het zogeheten Nedap Velos-systeem geïntroduceerd: een enorme stap in de elektronica en dierherkenning. Volgens Van Brandenburg kunnen op één zo'n systeem moeiteloos tot maar liefst 10.000 zeugen worden gezet. Op dit moment werken honderd zeughouders in Nederland met dit systeem. Het complete zeugenstelsel bestaat uit drie componenten: automatisch individueel voeren, automatische separatie van zeugen en berigheidsdetectie. Het Velos-systeem identificeert een zeug wanneer die de beer bezoekt en telt het aantal beerbezoeken. Als dit aantal afwijkt van normaal, wordt de zeug direct gemarkeerd. Velos zorgt er dan voor dat het dier gesepareerd wordt, zodat ze geïnsemineerd kan worden.

Succesfactoren

Onderzoekster Anita Hoofs van varkensproefbedrijf Sterksel vertelt dat met alle gangbare huisvestings- en voedingsystemen goede en slechte resultaten mogelijk zijn. Zij ziet als belangrijke succesfactoren de rust, reinheid en regelmaat in de stal en daarnaast het vakmanschap van de ondernemer en de aandacht die het individuele dier krijgt. En ook de opfok van de gelten is, aldus Hoofs, een

Arno van Brandenburg van Nedap Agri

'Een voerstation voor zeugen maakt individueel voeren in de groep mogelijk.'

Foto: Frank de Vries

succesfactor. "Je moet een geld goed voorbereiden op je groepshuisvestingssysteem." Als ondernemer moet je volgens Hoofs een programma van eisen en wensen opstellen voor jezelf: wat vind ik belangrijk. En dat pakket moet je bespreken met je toeleverancier van stallen en stalinrichtingen. Als laatste, maar zeker niet als het minst belangrijke, vindt Hoofs dat het aanwezige personeel achter de keuze van de ondernemer moet staan. "Zij moeten er dagelijks mee werken."

Als het gaat om voerstations weet Van Brandenburg dat in de begintijd nogal eens te veel zeugen aan één station werden 'gehangen'. "Dat zorgt voor veel onrust onder de zeugen wat de resultaten zeker niet ten goede komt. Tegenwoordig is ons algemene advies om maximaal vijftig zeugen per voerstation te hebben."

De kosten van het Velos-systeem bedragen zo'n 150 tot 200 euro per zeug, vertelt Van Brandenburg. "Je schrijft het in vijftien jaar af of zelfs langer bij goed onderhoud."